

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

МОНГОЛЫН ЦАХИЛГААН ХОЛБОО ХК-ИЙН 2019 ОНЫ ЖИЛИЙН
ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНД ХИЙСЭН АУДИТ

АУДИТЫН КОД: САГ-2020/104/СТА-ТӨҮГ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүүгийн аудитын газрын захирал бөгөөд тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг

Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Энхдалай

Утас: 261885 Цахим хаяг: enkhdalaid@audit.gov.mn

Аудитор Б.Энхжин

Утас: 261740 Цахим хаяг: enkhjinb@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн “Монголиан Бизнес Рейтинг
аудит” ХХК

Утас: 70005329 Цахим хаяг: mbr.audit.llc@gmail.com

Улаанбаатар хот
2020 он

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ.....	2
2. Аудитын тайлан	4
2.1. Оршил.....	4
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	4
2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин.....	5
2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ.....	5
2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал.....	5
2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	5
2.8. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	6
2.9. Үйл ажиллагааны орлого, зардлын төсөв, гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга ..	7
Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн 2018 оны 151 дугаар тогтоолоор компанийн 2019 оны бизнес төлөвлөгөөг баталж, 2019 оны 156 дугаар тогтоолоор тодотгол хийсэн байна.	7
2.10. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	8
2.11. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	8
2.12. Шилэн дансны мэдээлэл	8
2.13. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	9
2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	9
3. Менежментийн захидал.....	10
4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	12
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	12
4.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан.....	13
4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	14
4.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	15
4.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл	16
5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ААНОАТ	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар
ХХЗХ	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42 30
E-mail: info@audit.gov.mn

МОНГОЛЫН ЦАХИЛГААН ХОЛБОО
ХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
М.АЛТАН-ОЧИР ТАНАА

2020.03.13 № 06/786
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, тодруулгад санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт болон холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, тодруулга дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

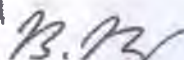

Үүрэг, хариуцлага

Монголын цахилгаан холбоо ХК нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт болон холбогдох бусад стандарттай нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, тодруулгад хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн захирал М.Алтан-Очир Танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн санхүүгийн бусад хөрөнгийн хүүний орлого, НӨАТ-ын бүртгэл тайлагналд тавих хяналтыг сайжруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг, программ хангамжийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1,18 дугаар зүйлийн 18.5, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандартад нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль дагуу болон НББОУС, СТОУС түүнд нийцүүлэн баталсан аж ахуйн нэгж байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайланг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 2 дугаар сарын 07-ны өдрөөс 2020 оны 3 дугаар сарын 12-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 3 дугаар сарын 15-ний өдөр эцэслэн баталгаажуулж, компанийн удирдлагад хүргүүлэхээр төлөвлөн, “Монголиан бизнес рейтинг аудит” ХХК-ийн ерөнхий захирал Д.Түмэнжаргал, чанарын хяналтын менежер Д.Нямдорж, аудитор Л.Хаш-Эрдэнэ, Т.Батсайхан, туслах аудитор Ө.Рагчаа нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны санхүүгийн тайланг “Монголиан бизнес рейтинг аудит” ХХК-д 2020 оны 2 дугаар сарын 14-ний өдрийн 1а/98 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл, арга зүйг мөрдөн ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчим, журамд нийцүүлж аудитын үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн зорилго нь “Орчин үеийн технологийн хөгжилд тулгуурлан өндөр чанартай, бүх нийтийн эрэлт хэрэгцээг хангасан харилцаа холбооны үйлчилгээг үзүүлж, үндэсний анхдагч компанийн нэр хүндийг өндөрт өргөх, хөгжил дэвшлийн төлөө хэрэглэгчидтэйгээ хамт урагшлах” гэж тодорхойлсон.

Монголын цахилгаан холбоо ХК нь харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн өргөн сонголт бүхий үйлчилгээ үзүүлэгч, өрсөлдөх чадвараар салбартаа тэргүүлэгч компани болох алсын хараатай ажиллаж, орон нутаг, улс, хот хоорондын цахилгаан холбооны ашиглалт, үйлчилгээ, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт интернэтийн үйлчилгээ үзүүлэх” гэж үйл ажиллагааны чиглэлийг тодорхойлон ажиллажээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуульд татварын хөнгөлөлт
- Нийгмийн даатгалын тухай хуульд шимтгэлийн хувь хэмжээнд өөрчлөлт орсныг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан болно.

Монголын цахилгаан холбоо ХК нь гүйцэтгэх захирлын 2017 оны А/72 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байна. Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь Сангийн яамнаас хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Монголын цахилгаан холбоо ХК нь санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаандаа “Прософт” программ хангамж ашигладаг байна.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй байна.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитаар Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэллээ.

Аудитын төлөвлөлтийн үе шатанд 14 эрсдэлтэй асуудалд горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.7. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДЛЫН СУУРЬ СОНГОСОН ҮНДЭСЛЭЛ, ТАЙЛБАР

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2018 оны санхүүгийн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн дүнг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1.0 хувиар тогтоов.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, тодруулгад хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Төлөвлөлтийн үе шатанд сонгосон суурь үзүүлэлтийн дүн 40,876.4 сая төгрөгөөс тооцон 408.8 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 420.8 сая төгрөгөөр тооцсон нь 2019 оны санхүүгийн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн дүн 1,207.2 сая төгрөг буюу 2.95 хувиар өссөнтэй холбоотой болно.

2.8. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,207.2 сая төгрөгөөр буюу 2.95 хувиар өссөн байна. Оны эхний болон эцсийн үзүүлэлтийг харьцуулахад бусад урт хугацаат өглөг, эздийн өмчөөс бусад бүх дансанд материаллаг өөрчлөлт гарсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

№	Үзүүлэлт	/сая төгрөг/		
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
	Б	1	2	3=2-1
1	Мөнгөн хөрөнгө	2,095.6	986.7	(1,109.0)
2	Дансны авлага	2,591.9	2,166.4	(425.5)
5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө	5,831.5	4,541.8	(1,289.7)
6	Бараа материал	2,876.2	2,147.4	(728.7)
7	Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо	782.6	1,951.5	1,168.9
8	Үндсэн хөрөнгө	18,227.1	21,028.5	2,801.4
9	Биет бус хөрөнгө	8,338.0	9,133.7	795.7
10	Биологийн хөрөнгө	15.8	5.0	(10.8)
11	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	117.7	122.4	4.8
12	Нийт хөрөнгө	40,876.4	42,083.6	1,207.2
13	Дансны өглөг	2,839.3	3,114.6	275.3
18	Бусад урт хугацаат өглөг	4,370.8	4,370.8	-
19	Эздийн өмч	33,666.2	34,598.1	931.9
	-төрийн	2,449.9	2,449.9	-
	-хувийн	137.1	137.1	-
20	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	999.5	999.5
21	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	8,242.5	8,247.3	4.8
22	Хуримтлагдсан ашиг	22,836.7	22,764.3	(72.4)
23	Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	40,876.4	42,083.6	1,207.2

Мөнгөн хөрөнгө бусад санхүүгийн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл буурсан нь 3,948.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авснаас шалтгаалжээ.

Авлага дансны үлдэгдэл буурсан нь өмнөх оны дансны авлага 166.8 сая, бусад талуудаас авах авлага 203.4 сая, хүүгийн авлага 86.3 сая, бэлтгэн нийлүүлэгчээс авах авлага 31.5 сая төгрөгөөр тус тус барагдуулснаас шалтгаалжээ. Харин ААОНАТ-ын авлага 12.3 сая, ХХОАТ-ын авлага 8.2 сая, байрны түрээсийн авлага 46.4 сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Авлага дансны үлдэгдэлд дансны авлага 1,407.0 сая, татвар, НДШ-ийн 27.8 сая, хувь хүнээс авах 143.7 сая, хүүний авлага 182.6 сая, бусад талуудаас авах 397.8 сая, байрны түрээсийн 142.0 сая, бэлтгэн нийлүүлэгчээс авах 52.3 сая, нийт 2,166.5 сая төгрөгийн авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдлийн өөрчлөлт нь тус байгууллага болон харьяа салбаруудын худалдаж авсан барааны 2,912.6 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, үйл ажиллагаанд зарцуулсан 3,641.3 сая төгрөгөөр хасагдсантай холбоотой байна. Бараа материал дансны үлдэгдлийн бууралт нь кабелийн телевизийн үйлчилгээг шинэ зах зээлд шилжүүлсэнтэй

холбогдон хэрэглэгчийн төхөөрөмжийн борлуулалт өссөн, орон нутгийн салбаруудад урсгал засварт материалын нөөцөөс зарцуулснаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдлийн өөрчлөлт нь хөрөнгө оруулалтаар 3,948.6 сая төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, ТӨБЗГ-ын 2019 оны А-1/3450 дугаар тогтоол, Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2019 оны 143 дугаар албан бичгийн дагуу 5 нэр төрлийн 307.4 сая төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүй хүлээн авч, ТУЗ-ын 2019 оны 3, 4 дүгээр тогтоолоор 2,519.3 сая төгрөгийн хөрөнгө акталж, хөрөнгийн дахин үнэлгээг хийсэнтэй холбоотой байна. Үндсэн хөрөнгө нийт дүнгээр 15.4 хувиар буюу 2,801.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Биет бус хөрөнгө өөрийн хөрөнгөөр худалдаж авсан 922.4 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, ТУЗ-ын 2019 оны 4 дүгээр тогтоолоор 81.6 сая төгрөгийн биет бус хөрөнгийг акталж, хөрөнгийн хорогдлыг бүртгэж тайлагнасан байна.

Биологийн хөрөнгө 10.8 сая төгрөгөөр буурсан нь удирдлагын зөвлөлийн 2019 оны 11 дүгээр сарын 21-ний өдрийн хурлын шийдвэрээр 40 толгой, 8.2 сая төгрөгийн бод малыг худалдаж борлуулсантай холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл буурсан нь өмнөх оны 1.6 сая төгрөгийн өглөг төлөгдсөнөөс шалтгаалжээ.

Эздийн өмч дансны үлдэгдэл 33,666.2 сая төгрөг болж 931.9 сая төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгийн дахин үнэлгээ, тайлант үеийн үйл ажиллагааны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

2.9. ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО, ЗАРДЛЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн 2018 оны 151 дугаар тогтоолоор компанийн 2019 оны бизнес төлөвлөгөөг баталж, 2019 оны 156 дугаар тогтоолоор тодотгол хийсэн байна.

2019 оны бизнес төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг доорх хүснэгтээр харуулав.

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/сая төгрөг/	
			Өөрчлөлт	Хувь
Нийт орлого	21,136.8	19,688.5	1,448.3	93.1
Нийт зардал	20,978.9	19,555.8	1,423.1	93.2
Татварын өмнөх ашиг	157.9	132.7	25.2	84.0
Цэвэр ашиг	48,896.1	62,016.7	(13,120.6)	126.8
Борлуулалтын нэг төгрөгт ноогдох зардал	1.0	1.0	0.0	100.0

2019 онд нийт орлого нь төлөвлөгөөнөөс 93.1 хувиар буюу 1,448.3 сая төгрөгөөр, нийт зардал нь төлөвлөгөөнөөс 93.2 хувиар буюу 1,423.1 сая төгрөгөөр тус тус дутуу, татварын өмнөх ашиг нь төлөвлөгөөнөөс 16.0 хувиар буюу 25.2 сая төгрөгөөр буурсан хэдий ч, цэвэр ашиг 26.8 хувиар буюу 13.1 сая төгрөгөөр өсөж, борлуулалтын нэг төгрөгт ногдох зардлыг хэтрүүлээгүй байна.

Тайлант оны бизнес төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны орлогын /Олон улсын яриа, Суурин утас, Интернэт, Кабелийн телевиз, Лавлах дуудлага/ 20,124.2 сая төгрөгийн төлөвлөгөө батлагдаж, гүйцэтгэлээр 94 хувийн биелэлттэй буюу 18,890.4 сая төгрөгийн орлоготой ажиллаж, 1,233.8 сая төгрөгөөр тасарсан байна. Үүнд суурин утасны үйлчилгээний орлого 1,077.1 сая төгрөгөөр тасарсан нь голлон нөлөөлсөн байна. Энэ нь хэрэглэгчийн хэрэглээний хандлага өөрчлөгдөж, харилцаа холбооны салбарт яриа, өгөгдөл дээр суурилсан хэрэглээ буурч дата, интернэт

ашиглан ухаалаг утас, аппликэйшн дээр суурилсан хэрэглээний хандлага руу шилжиж байгаа нь суурин телефон утасны хэрэглэгч болон ярианы ачаалал буурснаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны зардалд 20,978.9 сая төгрөгийн төлөвлөгөө батлагдаж, гүйцэтгэлээр 19,555.8 сая төгрөгийн биелэлттэй ажиллаж, зардлаа 1,423.1 сая төгрөгөөр хэмнэсэн байна. Үндсэн үйл ажиллагааны зардлын хэмнэлт нь интернэт бөөний урсгал, сүлжээ ашиглалт, цалин, элэгдлийн зардлуудын хэмнэлттэй холбоотой байна.

Татварын өмнөх ашгийн төлөвлөгөө 157.9 сая төгрөгөөр батлагдаж, гүйцэтгэлээр 132.7 сая төгрөгийн биелэлттэй ажиллаж, 25.2 сая төгрөгөөр ашиг буурсан байна. Борлуулалтын орлогын төлөвлөгөө 2.9 хувиар тасарснаас шалтгаалан төлөвлөгөөт ашиг дагаж буурсан байна.

2.10. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон 14 эрсдэл тогтоож, гүйцэтгэх үе шатанд 14 горим сорил хэрэгжүүллээ.

Аудитаар нийт 184.1 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс, 178.7 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 5.4 сая төгрөгийн алдаа болон бусад зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж өглөө. Үүнээс:

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага иргэдээс авсан бараа материал техник хэрэгсэл худалдан авалтын 178.7 сая төгрөгөөр НӨАТ-аас хасалт хийсэн. Энэ нь НӨАТ-ын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.6 "Дараах бараа, ажил, үйлчилгээг импортоор оруулах, худалдаж авахад төлсөн албан татварыг албан татвар суутган төлөгчийн төлөх уг албан татварын нийт дүнгээс хасахгүй", 14.6.2 "хувийн болон ажиллагсдын хэрэгцээнд зориулан худалдаж авсан бараа, ажил, үйлчилгээ" заалтуудыг зөрсөн байна. Шийдвэрлэсэн нь: 2019 оны санхүү, татварын тайланд алдааг залруулга хийлгэсэн.

Аудитаар илэрсэн 5.4 сая төгрөгийн алдаа болон бусад зөрчилд 3 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгалаа.

2.11. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Хэрэглэгчдийн тоог өсгөх, үйл ажиллагааны орлогыг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд 2006 оны хөрөнгө оруулалтаар иргэд, байгууллагад зээлээр борлуулсан "F-zone" телефон утасны 756.9 сая төгрөгийн авлага нь Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг ХХЗХ-оос тусгай зөвшөөрлийг цуцалсан шалтгаанаар найдваргүй авлага болсон тул цаашид хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, ТУЗ-д хандан шийдвэрлүүлэх шаардлагатай гэж үзлээ.

Капитал банк дампуурсантай холбогдуулан тус компанийн харилцах дансны үлдэгдэл 16.0 сая төгрөгийн авлагыг Капитал банк дахь банкны эрх хүлээн авагчид хандан 2019 оны 9 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 1689 тоот албан бичгээр нэхэмжлэлийг баталгаажуулсан байна. Энэ авлагыг барагдуулсан эсэх талаар дараагийн аудитаар анхаарал хандуулах шаардлагатай гэж үзлээ.

2.12. Шилэн дансны мэдээлэл

Монголын цахилгаан холбоо ХК нь Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.3-т заасны дагуу 6 дугаар зүйлийн 6.8-д заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар болон shilendaps.gov.mn нэгдсэн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.

Монголын цахилгаан холбоо ХК нь шилэн дансны нэгдсэн цахим системд 2019 онд 6 нэр төрлийн мэдээллийг жил, сар бүрийн давтамжтайгаар 62 удаа мэдээлэхээс 55 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулж, 7 мэдээллийг хугацаа хожимдуулж мэдээлсэн байна.

2.13. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 2 зөвлөмж өгснөөс хөрөнгийн дахин үнэлгээг хийж 2019 оны 3 дугаар улиралд бодит үнэ цэнээр бүртгэлд тусгаж, ажил гүйлгээний баримтын бүрдүүлэлтийг ханган зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан. Зөвлөмжийн хэрэгжилт 100.0 хувьтай байна.

2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлт болон бусад илчлэл тодруулгыг холбогдох хууль, СТОУС-ын дагуу материаллаг байдлын хувьд үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Балансын данстай холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт:

Арилжааны 4 банканд байршуулсан хадгаламжийн жилийн эцсийн хүүгийн орлогыг 4.4 сая төгрөгөөр илүү бүртгэж, тайлагнасан. Энэ нь үнэн зөв байдал, иж бүрэн байх, хэмжилт эрх ба үүрэг зэрэг батламж мэдэгдэлтэй нийцээгүй, Сангийн сайдын 2017 оны 361 дугаар тушаалаар батлагдсан “Аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар”, компанийн гүйцэтгэх захирлын 2017 оны А/72 дугаар тушаалаар батлагдсан “Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг”-ийн “Хүүгийн орлогыг нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл сууриар хүлээн зөвшөөрч, хуримтлуулж бүртгэнэ” заалтыг зөрчсөн байна.

3.1.2 Эрсдэл:

Бусад авлага буруу тооцогдож, тайлант үеийн үр дүнд нөлөөлөх.

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Санхүүгийн бусад хөрөнгийн хүүгийн орлогыг заавар, журмын дагуу үнэн зөв бүртгэж байх.

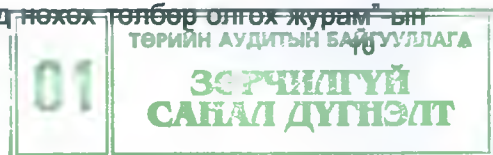
3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Тус байгууллага асуудлын бүртгэлтэй танилцаж, зөвшөөрсөн хариу тайлбарыг албан бичгээр ирүүлсэн.

3.2 Балансын данстай холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт:

Компанийн албан хаагчдад олгосон албан томилолтын 2019 оны сүүлийн хагас жилийн 12.8 сая төгрөгийн зардлыг түүвэрлэн шалгахад 34 албан хаагчдын албан томилолтоор явсан, буцаж ирсэн өдрийг нэгтгэн нэг хоногт тооцож хасахгүй 1.0 сая төгрөгийн томилолтын зардлыг илүү олгосон. Энэ нь Засгийн газрын 2019 оны 6 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журам”-ын (САГ-2020/104/СТА-ТӨҮГ)

2.4 “албан томилолтоор явсан, буцаж ирсэн өдрийг нэгтгэн нэг хоногт тооцно” заалтыг зөрчсөн байна

3.2.2 Эрсдэл:

Хууль заавар журам хэрэгжихгүй байх.

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Томилолтын зардлыг холбогдон шийдвэрийн дагуу үнэн зөв тооцож байх.

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Тус байгууллага асуудлын бүртгэлтэй танилцаж, зөвшөөрсөн хариу тайлбарыг албан бичгээр ирүүлсэн.

3.3 Тайлант хугацаанд хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэл

3.3.1 Илрүүлэлт:

Санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа программ хангамж нь орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайланд өмнөх оны гүйцэтгэлийг илчилж, толилуулаагүй, татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг цахим тайлангийн нэгтгэлд татан оруулах, санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтийг төлөвлөгөөтэй харьцуулж, шинжилгээ хийх боломжгүй байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2018 оны 47 дугаар тушаалаар баталсан "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн программд тавигдах шаардлага"-тай нийцэхгүй байна.

3.3.2 Эрсдэл:

Тайлан мэдээ хугацаа алдаж гарах, буруу илэрхийлэгдэх.

3.3.3 Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн программд шаардлагатай шинэчлэлтийг хийлгүүлж байх.

3.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Тус байгууллага асуудлын бүртгэлтэй танилцаж, зөвшөөрсөн хариу тайлбарыг албан бичгээр ирүүлсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2020 оны 6 дугаар сарын 10-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	Хөрөнгө		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	2,095,624,485.57	986,671,663.07
1.1.2	Дансны авлага	1,573,815,732.93	1,407,032,897.63
1.1.3	Татвар, НДШ-ийн авлага	13,003,389.43	27,793,364.54
1.1.4	Бусад авлага	1,005,143,043.75	731,625,778.41
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө	5,831,510,348.05	4,541,833,582.34
1.1.6	Бараа материал	2,876,158,667.92	2,147,442,225.58
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	782,587,816.97	1,951,507,546.29
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	14,177,843,484.62	11,793,907,057.86
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө	26,698,568,709.51	30,289,710,825.71
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	18,227,108,898.73	21,028,532,191.67
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	8,337,971,012.26	9,133,720,830.59
1.2.3	Биологийн хөрөнгө	15,810,000.00	5,025,000.00
1.2.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	117,678,798.52	122,432,803.45
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	26,698,568,709.51	30,289,710,825.71
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	40,876,412,194.13	42,083,617,883.57
2	Өр төлбөр ба эзэмшигчдийн өмч		
2.1	Өр төлбөр	7,210,177,824.42	7,485,506,944.58
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр	2,839,328,071.22	3,114,657,191.38
2.1.1.1	Дансны өглөг	488,325,501.38	168,827,999.17
2.1.1.3	Татварын өр	587,971,363.26	346,646,985.38
2.1.1.7	Ноогдол ашгийн өглөг	147,444,688.38	146,985,299.15
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	589,409,827.89	848,323,042.39
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	1,026,176,690.31	1,603,873,865.29
	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	2,839,328,071.22	3,114,657,191.38
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр	4,370,849,753.20	4,370,849,753.20
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	4,370,849,753.20	4,370,849,753.20
	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	4,370,849,753.20	4,370,849,753.20
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	7,210,177,824.42	7,485,506,944.58
2.3	Эздийн өмч	33,666,234,369.71	34,598,110,938.99
2.3.1	Өмч: - төрийн	2,449,928,700.00	2,449,928,700.00
2.3.2	- хувийн	137,098,889.00	137,098,889.00
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	999,486,536.10
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	8,242,516,167.46	8,247,270,172.39
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	22,836,690,613.25	22,764,326,641.50
2.3.11	Эзэмшигчдийн өмчийн дүн	33,666,234,369.71	34,598,110,938.99
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	40,876,412,194.13	42,083,617,883.57

4.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого /цэвэр/	18,919,783,613.37	18,000,296,287.34
2	Борлуулалтын өртөг	17,026,321,983.14	15,906,694,115.67
3	Нийт ашиг (алдагдал)	1,893,461,630.23	2,093,602,171.67
4	Түрээсийн орлого	903,407,941.76	890,106,980.09
5	Хүүний орлого	992,887,698.48	706,802,225.89
8	Бусад орлого	264,844,827.46	14,591,523.05
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	510,490,683.06	553,856,098.03
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	2,534,297,296.28	2,475,187,813.65
11	Санхүүгийн зардал	0.00	60,161,834.74
12	Бусад зардал	586,314,088.53	545,109,870.01
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	45,866,300.50	19,027,835.18
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	(27,248,035.16)	42,881,818.17
17	Бусад ашиг (алдагдал)	(26,550,500.00)	-
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	415,567,795.40	132,696,937.62
19	Орлогын татварын зардал	99,549,386.85	70,680,222.59
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	316,018,408.55	62,016,715.03
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	316,018,408.55	62,016,715.03
24	Орлогын нийт дүн	316,018,408.55	62,016,715.03
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	316,018,408.55	62,016,715.03

4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн(+)	21,051,083,705.13	22,561,772,358.04
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	20,494,925,124.10	19,338,722,486.61
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	2,666,663.00	1,052,336.00
	Бусад мөнгөн орлого	553,491,918.03	3,221,997,535.43
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн(-)	18,045,208,358.44	19,325,590,417.78
	Ажиллагчдад төлсөн	5,202,209,732.72	5,458,396,752.80
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	1,395,327,639.06	1,567,913,958.79
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	1,318,948,172.69	846,954,815.68
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	6,601,823,721.89	6,255,084,749.06
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	321,316,941.48	349,003,146.53
	Татварын байгуулагад төлсөн	1,458,945,736.11	1,959,094,110.01
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	17,177,865.00	15,081,094.09
	Бусад мөнгөн зарлага	1,729,458,549.49	2,874,061,790.82
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	3,005,875,346.69	3,236,181,940.26
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн(+)	121,627,399.03	1,036,129,118.34
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	18,394,697.00	4,570,000.00
	Бусад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	10,126,473.34	8,466,198.61
	Хүлээн авсан хүүний орлого	93,106,228.69	1,023,092,919.73
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн(-)	4,166,457,658.25	5,755,701,582.78
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	4,166,457,658.25	5,620,701,582.78
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(4,044,830,259.22)	(4,719,572,464.44)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн(+)	1,256,454,071.16	-
	Бусад орлого	1,256,454,071.16	-
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн(-)	4,978,516.92	(368,473,617.83)
	Төлсөн ногдол ашиг	300,998.12	413,450.00
	Бусад зарлага	4,677,518.80	(368,887,067.83)
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	1,275,957,573.68	374,437,701.68
4	Валютын ханшийн зөрүү	24,482,019.44	5,964,083.85
5	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	237,002,661.15	(1,108,952,822.50)
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,858,621,824.42	2,095,624,485.57
7	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,095,624,485.57	986,671,663.07

4.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

№	Үзүүлэлт	Өмч	Хала асны хувь цаа	Нэмж төлөг дсөн капит ал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Гадаад валютын хөрвүүлэлти йн нөөц	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2017 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	2,587,027,589.00	-	-	-	-	117,678,676.46	26,244,235,583.45	28,948,941,848.91
2	НББ-ийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-	-	(3,723,563,378.75)	(3,723,563,378.75)
3	Залруулсан үлдэгдэл	2,587,027,589.00	-	-	-	-	117,678,676.46	22,520,672,204.70	25,225,378,470.16
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	-	-	-	316,018,408.55	316,018,408.55
5	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-	-	8,124,837,491.00	-	8,124,837,491.00
1	2018 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	2,587,027,589.00	-	-	-	-	8,242,516,167.46	22,836,690,613.25	33,666,234,369.71
2	НББ-ийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-	-	(134,380,686.78)	(134,380,686.78)
3	Залруулсан үлдэгдэл	2,587,027,589.00	-	-	-	-	8,242,516,167.46	22,702,309,926.65	33,666,234,369.71
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	-	-	-	62,016,715.03	62,016,715.03
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-	-	4,754,004.93	-	4,754,004.93
8	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	999,486,536.10	-	-	-	999,486,536.10
9	2019 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	2,587,027,589.00	-	-	999,486,536.10	-	8,247,270,172.39	22,764,326,641.50	34,598,110,938.99

4.5 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ЗОРИЛТОТ ТҮВШНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ГҮЙЦЭТГЭЛ

мянган. төгрөг

Д/д	Үзүүлэлт	2018 оны гүйцэтгэл	2019 он		Зөрүү	Хувь
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1.0	Нийт орлого	21,193,802.2	21,136,808.5	19,688,455.6	1,448,352.8	93.1
1.1	Олон улсын ярианы орлого	584,333.5	609,424.6	519,795.8	89,628.8	85.3
1.2	Суурин утасны орлого	8,972,141.5	9,107,037.1	8,029,920.5	1,077,116.6	88.2
1.3	Интернэтийн орлого	7,419,924.3	7,329,213.3	7,307,958.2	21,255.1	99.7
1.4	КаТВ-ийн орлого	587,998.3	796,758.5	773,456.6	23,301.9	97.1
1.5	Лавлах орлого	437,145.3	446,061.3	354,211.3	91,850.0	79.4
1.6	Бусад орлого	1,821,648.8	1,835,709.3	1,905,057.9	(69,348.6)	103.8
1.7	Үндсэн бус ҮА-ны орлого	1,370,610.5	1,012,604.4	798,055.3	214,549.2	78.8
2.0	Нийт зардал	20,778,235.6	20,978,912.4	19,555,758.7	1,423,153.7	93.2
2.1	Борлуулалт, удирдлагын зардал	11,795,507.9	12,790,218.8	12,337,629.0	452,589.8	96.5
3.0	Татварын өмнөх ашиг	415,566.6	157,896.1	132,696.9	25,199.2	84.0
4.0	Цэвэр ашиг	316,017.6	48,896.1	62,016.7	(13,120.6)	126.8
5.0	Төсвийн төлбөрт нийт дүн	2,913,963.0	109,000.0	3,480,285.8	(3,371,285.8)	3,192.9
5.1	Орлогын албан татвар	99,549.0	109,000.0	70,680.2	38,319.8	64.8
5.2	НӨАТ	900,000.0		1,318,035.3	(1,318,035.3)	
5.3	НДШ	1,395,327.6		1,567,913.9	(1,567,913.9)	
5.4	Хүн амын орлогын татвар	445,090.9		411,154.9	(411,154.9)	
5.5	Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	25,119.6		24,784.9	(24,784.9)	
5.6	Гаалийн татвар	38,295.1		64,457.8	(64,457.8)	
5.7	Тээврийн хэрэгсэлийн татварт	5,982.0		11,066.3	(11,066.3)	
5.8	Бусад татвар	4,598.8		12,192.5	(12,192.5)	
7.0	Нийт ажиллагсдын тоо	770.0	770.0	737.0	33.0	95.7
8.0	Нийт цалингийн сан	5,707,285.5	6,134,518.1	5,966,167.2	168,351.0	97.3
9.0	Нэг ажиллагсдын дундаж цалин	617.7	663.9	674.6	10.7	101.6
10.0	Борлуулалтын нэг төгрөгт ноогдох зардал	1.0	1.0	1.0	0.0	100.0
11.0	Хөрөнгө оруулалт	4,842,264.0	5,571,000.0	5,571,000.0	-	100.0
12.0	Нийт авлага	3,374,550.0	6,350,858.0	4,117,959.6	2,232,898.4	64.8
12.1	Найдваргүй	-	-	-	-	
13.0	Нийт өглөг	7,210,177.8	7,452,400.0	7,485,506.9	(33,106.9)	100.4
13.1	Богино хугацаат өр төлбөр	2,839,328.1	3,081,550.0	3,114,657.2	(33,107.2)	101.1
13.2	Урт хугацаат өр төлбөр	4,370,849.8	4,370,850.0	4,370,849.8	0.2	100.0

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2019.12.31	Аудитын нэр: Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудит	Аудитын код: САГ-2020/104/СТА-ТӨҮГ
Шалгагдсан байгууллагын нэр: Монголын цахилгаан холбоо ХК	Сая төгрөгөөр	

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгө н дүн	Аудитын байгууллаг аас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Арилжааны 4 банканд байршуулсан хадгаламжийн жилийн эцсийн хүүгийн 4.4 сая төгрөгөөр илүү бүртгэсэн байна.	4.4	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, НББ-ийн албаны дарга, ерөнхий нягтлан бодогч	М.Алтан-Очир Л.Болдбаатар
2	Санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа программ хангамж нь Сангийн яам, татвар, нийгмийн даатгал, шилэн дансны системтэй цахимаар мэдээлэл солилцох боломжгүй, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайланд өмнөх оны гүйцэтгэлийг илчилж, иж бүрэн толилуулахгүй байна	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, НББ-ийн албаны дарга, ерөнхий нягтлан бодогч	М.Алтан-Очир Л.Болдбаатар
3	Компанийн албан хаагчдад олгосон албан томилолтын 2019 оны сүүлийн хагас жилийн 12.8 сая төгрөгийн зардлыг түүвэрлэн шалгахад 34 албан хаагчдын албан томилолтоор явсан, буцаж ирсэн өдрийг нэгтгэн нэг хоногт тооцож хасахгүй, 1.0 сая төгрөгийн илүү олгосон.	1.0	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, НББ-ийн албаны дарга, ерөнхий нягтлан бодогч	М.Алтан-Очир Л.Болдбаатар
	Дүн	5.4			

ТЭМДЭГЛЭЛ

Blank dotted lines for writing the summary.

Монгол улс, Улаанбаатар-15160, Чингэлтэй дүүрэг,
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: +976 51-261585. Факс: +976 11-323266, 11-324853
И-мэйл: info@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn